

ja õp. Haapsalus 1900—04; pühitsetud preestriks 1904; preester ja kiriku-k. juh. Lelles 1904—07, samas ametis Vändras 1907—11 ja Mustjalas 1911—23; pühitsetud piiskopiks Konstantinoopolis 1923; Soome ap. õig. kiriku abipiiskopp 1922—23; Karjala piiskopp 1923—25; Soome ap. õig. peapiiskopp 1925. a-st. — Vändra karskuss-i „Al-lik“ abiesim. 1908 ja esim. 1908—09; V. har.-s-i esim. 1908—09; Mustjala põllum.-s-i abiesim. 1913—16; Saaremaa praost 1917—19 ja 1923. — Kirikulau-lupidude mõtte algataja; korraldanud Soome kiriku esindajate ja tähtsam. tegelaste tutvumismatka E-sse 1927. — Avaldanud raamatu *Elu kevade* (1909) ja vaimuliku ning ühiskondl. sisuga kirjutisi väljaandeis „Vaatileja“, „Vai-mulik Sõnumitooja“, „Usk ja Elu“, „Saarte Kaja“, „Meie Maa“, „Aamun Koitto“, „Säkeniä“, „Laatokka“, „Утренняя Заря“ j. m. — Alal. asuk.: Sorta-vala, Soome.

AAVIK, Johan, tulundustegelane. Sünd. 17. IX 1871 Põdra t. Luunja v. Tartum.; vanemad — talupidajad Jüri A. ja Mari (Ratassep); abielus Marie Muhli'ga 1897—1919 (†), Elli-Maria Bluman'iga 1923. a-st. — Õppis Tartu kreisk. ja mõisa majapidamist Raadi m-s Tartum. 1888—92. — Mõisavalit-seja abi, hiljemini mõisavalitseja Raadil 1892—1913, samas ametis Novgorodi ja Kaasani kub. 1913—19; Tartu riigi-maade ülema abi mõisate planeerimise alal 1920—21, talupidaja Raadi-Põltsa-maal ja majade omanik Tartus 1923. a-st. — Tartu E. Majand. Üh-se asuta-jaid, T. Majaoman. Panga asutajaid ja juh. l. 1923. a-st, a./s. „D. Mirvits & Pojad“ dir. 1923—29, a./s. „Räpina Pa-berivabriku“ dir. 1924, Hüpoteeegi Panga volik. l. 1923—26, Raadi põllum. kogu esim. 1925. a-st, Raadi v. har.-s-i „Agu“ esim. 1928. a-st, Tartu Maarja kog. nõuk. esim. 1925. a-st ja Tartu linna-volinik 1927. a-st. — Polit.: põllum. kog. ja majaom. — Alal. asuk.: Tartu.

AAVIK, Johannes, keeleteadlane ja õpetaja. Sünd. 8. XII 1880 Kõiguste v. Saarem.; vanemad — v.-kirjutaja Mih-kel A. ja Anna (Vessik); abielus Alek-sandra Kleemann'iga 1929. a-st. — Õppis Kuresaare gümnn. 1894—1901, Tartu ülik. ajaloo-keeleteadusk. 1902/03, Neežini ajaloo-filoloogil. inst. 1903—05, Helsingi ülik. 1907—10, mil lõpe-

tas selle soome, ladina ja prants. k. alal kand. astmega; mag. astme oman-das seals. a. 1920; õiendas prants. k. ülemõp. eksami Peterburis 1908. — Jalta gümnn. prants. k. õp. Krimmis 1910/11; „Post.“ toimetuse l. 1912—15; eesti, prants. ja ladina k. õp. Tartu keskk. 1914—19 ja Kuresaare gümnn. 1919—26; Tartu ülik. teaduslik stipen-diaat kodumaal 1919—21; ülik. eesti keele lektor ja Tartu tütarl. gümnn. õp. 1926. a-st. — Teotsenud eesti keele-uuenduse alal 1911. a-st alates. Tartu Keeleuuendusüh. ja E. Rahvuslusüh. asutajaid ja esim. alates üh-gute asuta-misest a. 1928; toiminud teistegi ühin-gute juhatuses. — Asutanud ja toime-tanud „Keelelist Kuukirja“ 1914—16 ja ajakirja „Keeleuuendus“ 1925—26; avaldanud teosed: *Praktiline Soome keele õpetus* (1908), *Viron kielen opas* (1911), *Mõned keele reeglid* (1913), *Katsed ja näited I—IV* (1915—20), *Valik rahvalaule* (1919), *Õigekeelsuse ja keeleuuenduse põhimõtted* (1924), *Keeleuuenduse äärmised võimalused* (1924), *Uute sõnade sõnastik* (1919, II tr. 1921), *Puudused uuemas eesti luules* (1922), *Kirjavahemärkide õpe-tus* (1923, II tr. 1927) j. m.; ilmutanud kirjutisi ajakirjus ja -lehis „Noor-Eesti“, „Looming“, „E. Kirj.“, „Agu“, „Olion“, „Pvl.“, „Post.“, „Tall. Tea-taja“; tõlkinud soome, prantsuse, ing-lise j. t. keeltest. — Alal. asuk.: Tartu.

† 18.3.1973

AAVIK, Johan, helikunstnik ja muusikategelane. Sünd. 29. I 1884 Pulleritsu koolimajas Holstre v. Vil-jandim.; vanemad — õp. Andres A. ja Epp (Ainson); abielus Alma Paal-man'iga 1912. a-st. — Õppis Holstre Pirmastu v.-k. 3 a., Paistu klk.-k. 3 a., Viljandi l.-k., selle lõpetamise järel Peterburi konservatooriumis prof. W. Wurm'i cornet à piston'i ja trompeti-kl. 1901—07, mil lõpetas selle vaba-kunstnikuna; jätkas seals. õpinguid spetsiaalteeooria ja kompositsiooni alal kuni 1911, mil needki lõpetas. — „Va-nemuise“ suvises sümfoonia-orkestris trompetimängijaks 1908—11 ja orkestri juhiks 1911—25; „Vanemuise“ muusika-osak. segakoori ja näitelavamuusika juhiks talviti; mitmeis Tartu kesk-kides laulu- ja muusikaõp. 1911—18; Vabadussõja ajal oli vabatahtl. 8. jal-rüg. kapellmeister; muusika- ja laulu-õp. Tartu õp.-sem. 1919; E. Heli-kunsti S-i Tartu kõrg. muusikak. (ühen-